

wij visserskinderen in engeland tijdens wereldoorlog II

Oorlog ! Oorlog ! Wij die geboren werden in de jaren 30, wat betekende dit voor ons ? Door de volwassenen konden we uitmaken dat de Duitsers de slechten waren. In de hete lentamaand mei 1940 - en heet was het - was er nogal geharrewar. Als kinderen met veel belangstelling zagen wij op de Konterdam de Belgische troepen voorbij trekken. Op ieder belangrijk kruispunt stonden een paar soldaten. Aan Stene-Station zaten twee soldaten in een schuttersput, omringd door zandzakjes en gewapend met een machinegeweer (Stene-Station : nu het kruispunt Gistelsesteenweg en Zilverlaan). Ik zag zelfs een zogenaamde spion (Iedere persoon met een baard en een boekentas was een spion), en achtervolgde de man, samen met de oudste zoon van Ch. Zonnekeyn ("Charrel Miere"), n.l. Henri, en zag hoe drie politie-agenten, aan het KVGGO-voetbalplein, de man bij de kraag grepen.

De juiste datum is me nu ontsnapt (vermoedelijk 18 mei 1940) dat mijn ouders en ik naar Engeland vluchtten. Na de sleutels van de ouderlijke woning aan " Krulle de Smid" (René Lestagh) overhandigd te hebben, zijn we met de fiets naar de Rederijkaai (nu Hendrik Baelskaai) gereden om ons in te schepen aan boord van de houten motortreiler O.264-FRANS-ELZA. Mijn vader, Cyriel Cogghe, had dit waarschijnlijk gevraagd aan Frans Legein ("Siessen Lagète") om met zijn vaartuig mee te vluchten, gezien zijn eigen vaartuig, de stalen O.305- PATIENCE , uit zee Oostende niet meer had kunnen aandoen. Bij het inschepen moesten we we schuilen voor de plots overvliegende Duitse vliegtuigen die mitrail - leerden en bommen lieten vallen op de in de haven varende schepen. Gedurende het versassen twijfelden mijn ouders nog tussen blijven of vluchten.

Met een 25-tal personen zijn we gevlucht, o.a. familie van Frans Legein, zoon Marcel als schipper, familie van Pierre Wouters en anderen. Na korte tijd begon het in het logiest te ruiken naar braaksel, uit de ontstelde magen van vrouwen en kinderen. Na Duinkerke gepasseerd te zijn met drukte van jewelste van dooreen varende schepen, zijn we voor Boulogne voor anker gegaan.

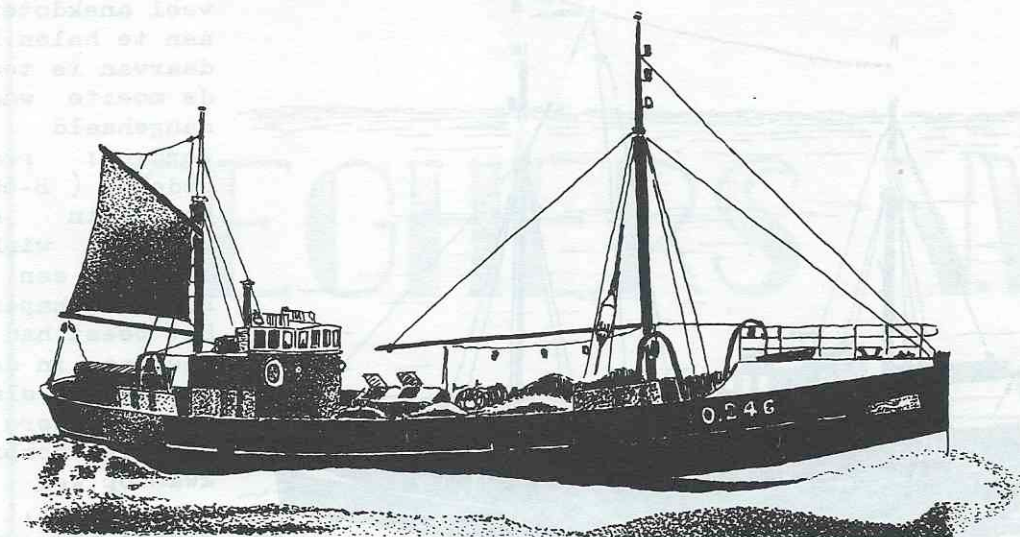
Het moet zo rond middernacht geweest zijn dat ik op dek ben gekomen en bij volle maan zag hoe door Duitse vliegtuigen mijnen aan valschermen in zee werden neergelaten. Gezien de gevaarlijke toestand zijn de volgende morgen de O.246 en de O.279-NOTRE-DAME D'ELIVREZ NOUS (eigenaar de schoonbroer van Marcel Laplasse) opzij van elkaar gekomen en besloten werd niet meer te sukkelen en direct naar Engeland door te varen.

De verdere zeereis verliep rimpelloos en gezien het prachtig weer arriveerden we rond de avond in Mounts Bay, bestemming Newlyn. Ik zie het nog voor mijn ogen bij het binnenvaren van Newlyn, een Britse soldaat gekleed met korte broek en tropenhelm. Na aanleg moet ik toch de ontvangst bewonderen van de Engelsen ten overstaan van de vluchtelingen ; kinderen werden overstelpt met snoep en goed onthaald.

Na een nacht aan boord verbleven te hebben werden veel familie's opgenomen in Engelse huisgezinnen, o.a. ook wij. De eerste nacht werd ik gebeten door vlooiën en niet een klein beetje, maar over

gans mijn lichaam. Zij vonden het waarschijnlijk een feest iets nieuws op de menu te krijgen in de plaats van altijd dit eentonig Engels eten.

Na enige tijd verbleven te hebben bij deze Engelse mensen hebben we achtereen een huis gedeeld met de familie Desaevers ("sloeppe") en Achiel Marvellie van de O.338-GEORGES-VALERE, later de O.112.

O.246-FRANS-ELZA

Van het oorlogsgeweld is er in de streek niet veel gebeurd, op een drie- à viermaal na dat de vijand bommen wierp. Een schip werd in de grond geschoten, n.l. dit van Louis Decrop (de O249-MARGUERITE - SIMONNE) en de O.131-ROGER-DENISE werd beschoten. Bij de beschieting van de O.131 schrok een bemanningslid die te kooi lag, zich bijna dood toen een kogel door de houten romp juist boven zijn buik passeerde; van geluk gesproken.

Als kinderen, mag ik wel zeggen, dat ze niets hebben te kort gehad inzake eten; voor een Belg was het voornaamste dat het brood, de koffie, de aardappelen en de melk, niet op de bon waren. Het beetje last dat we van de Engelse kinderen kregen, was dat ze ons verweten voor "Boche", na de kapitulatie van Koning Leopold III.

Wij Belgische kinderen, de Ackein's, de Boydens, de Logghe's, de Lebluy's, de Lycke's, de Maessen's, de Vercruysse's, de Geryl's, de Vandierendonck's, de Couwyser's, de Craeynest's, de Bonjé's, de Desomer's, de Vantorre's, de Deckmyn's, de Thissen's, de Dobbelaere's, waren gekende namen in visserijmiddens die daar verbleven.

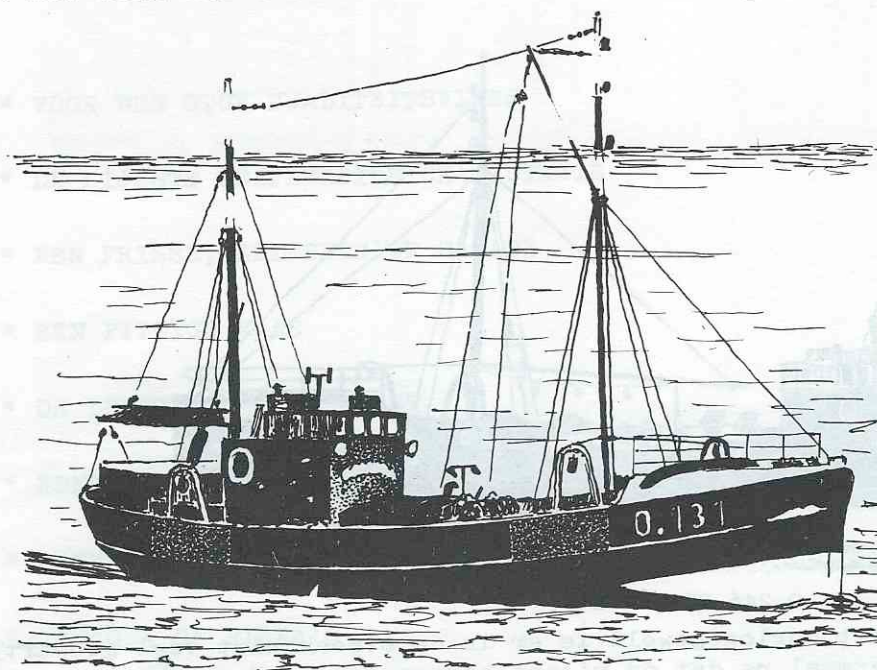
Over 't algemeen was ons speelveld de Kaaie (Harbour). Schoolgaan werd verdeeld : in de voormiddag moesten wij naar de Engelse school en in de namiddag naar de Belgische. Meisjes en jongens volgden samen de les in de namiddag. (Wie kent nog de naam van de Belgische leraar ?). We gaven de leraar als lapnaam " de Gledder " wegens zijn kale hoofd.

Vele kwajongensstreken hebben we uitgehaald, hoeveel keer we over de muur wipten de woensdag, wegens het veranderen van het programma in de cinema " Gaiety ", zijn niet te tellen.

Bij een wandeling met de klas liepen de meisjes vooraan en de jongens achteraan, maar tegen halfweg de wandeling waren bijna al de jongens uit de rij verdwenen. Hiervoor kwam nooit straf, waarschijnlijk veegde die man z'n broek aan ons, hij had tegen het einde van de maand toch zijn centen !

Op een middag waren de Amerikanen met schietoefeningen bezig in " the bay ". Ze schoten vanaf de promenade naar een drijvend vlot. 't Was zeker 14,30 uur in de plaats van het normale 13.00 uur toen we in de klas toekwamen o.a. ook ik, Maesen Emiel en anderen. Ieder op z'n beurt naar binnen met de best voorhanden liggende reden voor het te

laat komen op school. Het meest gebruikte foefje was dat moeder te laat het eten klaar had, waarop ieder op z'n beurt d'er uit vloog om bij moeder een briefje met uitleg te halen. Ik vond er niet beter op dan te verklaren dat moeder in 't ziekenhuis lag en haar Belgisch voedsel had ontvangen omdat ze de Engelse kost niet lustte. En ik mocht in de klas blijven (Een leugentje om bestwil komt toch soms van pas !)

de O.131-ROGER-DENISE in wintertijd

Er zijn nog zoveel anekdotes aan te halen. Een daarvan is toch de moeite waard aangehaald te worden : reder Goderis (B-601) woonde in een verlaten winkel en bezat een Duitse schaper . Het beest had de gewoonte in de etalage te slapen en iedere maal ik voorbij kwam op weg naar school, klopte ik met de vuist op de etalageruit, waarop de hond een hels lawaai maakte, blaffen,

grommen, huilen, enz. Op zekere dag, en dat vergeet ik nooit, een pracht-dag, lag de hond andermaal in de zon te slapen, ik bonsde op het raam, maar zag terzelftertijd dat een zijdeur open stond. Ik vroeg me af waar de hond naartoe was, maar deze onzekerheid duurde niet lang. Hij kwam razend uit de deur gelopen op mij af. Ik moest niet lang nadenken en rende naar de overkant van de straat en klom op de reling die de straat van de Kaai scheidde. De hond was evenwel niet te stuiten, wipte omhoog en beet in mijn achterste. Ik al "kaïeten" van de pijn en de schrik naar huis. Dat beest had zeker weerwraak genomen. Naderhand ben ik weken lang een blokje omgelopen om me naar school te begeven.

Wij Belgen speelden altijd samen, weinig met de Engelse kinderen : vissen, zwemmen, in de bossen spelen en natuurlijk met de meisjes spelen deden we onder mekaar.

Van de oorlog als kind wisten wij in feite hier in Newlyn niet veel af denk ik ; we hadden een prachttijd beleefd, studeren was er niet bij, spel was de hoofdzaak en hier in deze prachtstreek kon men van alles doen. Veel tijdgenoten kunnen dit wel bevestigen.

In 1944 begon het einde van de oorlog te naderen. De aanwezigheid van enorme troepenconcentraties te Pensance, vooral Amerikanen, toonde duidelijk aan dat er iets op til was.

Op 5 juni bevond ik me op het strand en heb daar een verzameling vliegtuigen gezien boven "Mounts Bay", en als ik beweer dat ik ze niet kon tellen dan waren ze niet te tellen, vooral B-52's of vliegende forten en op 't water schepen die voor anker lagen, van alle slag, sommi-met betonblokken op sleep. Achteraf bleken deze te dienen om een kunstmatige haven te bouwen bij de landing op de Franse kust.

Op 6 juni was bij zonsopgang alles verdwenen en inderdaad de landing op Normandië was bezig, volgens de radio.

Zo kwam er een einde aan de oorlog die 5 jaar had geduurd. Een per een kwamen de gezinnen naar België in 1945. Wij zijn via Londen van Newlyn tot Dover gereisd, reis die 24 uren in beslag nam. Met ongeveer

1.500 Belgen zijn wij ingescheept op het S/S ISLE OF MAN en te Oostende
aangekomen op 21 juli 1945.

Alles achteraf bekeken, was onze jeugd niet zo slecht (1940-
1945) want de hedendaagse kinderen van 7 tot 12 jaar niet kunnen meema-
ken, het was er avontuurlijk, spannend, zeker niet zo vrij als wij waren,
n.l. betreffende studies.

COGGHE Roland.